

Jukka Halttunen

CINEACTIVE
4

CineActive 4

Jukka Halttunen

CINEACTIVE 4

© 2026 Jukka Halttunen

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,
00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763
Hampuri, Saksa

ISBN 978-952-80-5444-3

Kannen kuva: Geoffrey Moffett

Sisällys

JOHDANTO.....	7
1950- JA 1960-LUVUT	13
1970-LUKU.....	25
1980-LUKU.....	83
1990-LUKU.....	147
2000-LUKU	169
2010-LUKU.....	205
2020-LUKU	227
HAKEMISTO	291

JOHDANTO

Kuuluin kauan sitten kaveriporukkaan, joka harrasti intohimoisesti elokuvia ja alkoi säännöllisin väliajoin kokoontua katsomaan niitä porukalla pitkinä yli yön kestävinä maratoneina. Vuosien 1991 ja 2012 välisenä aikana ehdimme katsoa yhteensä 724 pitkää draamelokuvaa sekä niiden lisäksi toista sataa dokumentti- ja lyhytelokuvaa.

Tyypillisesti katseluputki avautui myöhään lauantai-iltapäivänä ja sulkeutui vasta sunnuntaiaamuna. Katsottujen elokuvien pituudesta riippuen niitä ehdittiin nähdä kahdeksasta kymmeneen kappaletta, tosin katsojien viireys ei ollut välttämättä koko tuota aikaa parhaalla mahdollisella tasolla.

Vaikka kaveriporukan kanssa katselu päättyi, minua viehätti yhä ajatus katsella elokuvia pidempinä putkina kerrallaan. Vain kolme kuukautta viimeisen yhteisen elokuvamaratonin jälkeen aloitin omat henkilökohtaiset pikkumaratonini, jotka aluksi käsittivät tyypillisesti vain kolme elokuvaa ja kestivät suunnilleen viidestä viiteen ja puoleen tuntia per ilta.

Myöhemmin laajensin formaattia ja olen nyt jo pitkään katsonut elokuvia noin seitsemän tunnin ja viidentoista minuutin mittaisissa putkissa. Pääsääntöisesti tuossa ajassa ehtii katsoa neljä elokuvaa. Toisinaan vain kolme, jos katsottavat nimikkeet ovat kovin pitkiä. Joskus jopa viisi jos kaikki kestävät vain vajaat puolitoista tuntia. Se on kuitenkin varsin harvinaista.

Omat elokuvaputkeni ovat tätä kirjoitettaessa (joulukuun puolivälissä 2025) jatkuneet säännöllisinä jo yli kolmentoista vuoden ajan. Niiden suorituspaikka oli aivan viime aikoihin saakka edellisen kotini kellarikerros, jonne oli rajattu likimain 24 neliömetrin laajuinen kotiteatteri. Siellä elokuvat heijastuivat 150-tuumaiselle valkokankaalle, joka täytti yhden seinän lähes kokonaan.

Elokuun 2025 lopussa muutimme uuteen kotiin, missä yhteydessä kuvakoko pieneni ja äänentoisto parani. Nykyisen kankaan koko on enää 105 tuumaa. Käytössä on järjestyksessä jo neljäs projektori, joka toistaa natiivia 4K-kuvaa; sekä 7.2.4 -kanavainen surround-kaiutinsetti. Tuon rimpsun kakkonen tarkoittaa kahta erillistä subwoo-

feria ja nelonen neljää kattoon piilotettua kaiutinta. Dolby Atmos pääsee tällä tavoin oikeuksiinsa.

Soittimina toimii edelleen pino 4K UHD ja blu-ray -levy-soittimia sekä Apple TV 4K -mediatoistin. Kotiteatterivahvistin tukee kaikkia monikanavaisia ääniformaatteja, kattokaiuttimia hyödyntävä Dolby Atmos tietenkin mukaan lukien.

Elokuvaan keskittyminen yksin tällaisessa ympäristössä ei häviä paljoakaan vastaavalle kokemukselle kaupallisessa elokuvateatterissa. Itse asiassa se jopa päihittää sen monessa suhteessa, koska paikalla ei ole häiritsevää muuta yleisöä potkimassa istuintani, leikkimässä puhelimellaan tai hölsemässä keskenään. Lisäksi käytössäni on pause-näppäin taukoja varten.

Jatkettuani näitä yhden hengen elokuvamaratoneja tarpeeksi kauan mieleeni tuli, että voisin kirjoittaa niistä myös arvioluonteisia muistiinpanoja. Niitä alkoi vähitellen kertyä kirjoiksi asti. Vuonna 2024 niitä valmistui kaksikin kappaletta: *CineActive 1* julkaistiin heinäkuussa ja *CineActive 2* joulukuussa. Vuoden 2025 *CineActive 3* tuli saataville kesäkuussa. Kädessäsi on nyt sarjan neljäs kirja, jonka syntytarina on aivan samanlainen kuin kolmen ensimmäisenkin, ja julkaisuajankohhta tammikuu 2026.

Myös tämä neljäs kirja sisältää pääosin yksityisten maratonien aikana katsomiini elokuvien arvioita. Arvostelujen ote on ajoittain kaukana vakavasta; ne on monin paikoin kirjoitettu kieli tukevasti poskessa. Erityisesti tämä koskee elokuvia, joiden arvioihin olen poiminut asioita vanhojen, isommalla porukalla pidettyjen maratonien aikana tekemistäni muistiinpanoista.

Jokaisen arvion ohessa on tieto käsiteltävän elokuvan viimeisimmästä katselupäivämäärästä sekä tieto katsotusta versiosta: levyn formaatti tai streaming-palvelu jota käytin. Lisäksi elokuvista on vakioindustri näkyvillä sen nimi, ohjaaja, pääosien näyttelijät, valmistusmaa ja -vuosi, sekä oma arvioni elokuvasta asteikolla 1 – 10, jonka tarkempi määrittely on seuraavalla sivulla.

Kuten aiemmissakin kirjoissa, elokuvat on myös nyt aseteltu ikäjärjestykseen siten, että aloitetaan vuosikymmenten takaa ja päädytään aivan lopussa kaikkein uusimpiin teoksiin. Järjestyksen oikeellisuus on tarkistettu IMDb:n (Internet Movie Database) mainitseman ensi-iltapäivän perusteella. Vanhin elokuva tällä kertaa on Venetsian elokuvajuhlilla 20. elokuuta 1953 ensiesityksensä saanut *Roman Holi-*

day ja uusin 8. syyskuuta 2025 ensi-iltaan tullut *One Battle After Another*.

Elokuvien arvosteluasteikko on seuraava:

10	Mestari-teos!
9	Loistava
8	Erittäin hyvä
7	Melko hyvä
6	Tyydyttävä
5	Siedettävä
4	Melko huono
3	Erittäin huono
2	Tyrmistyttävän huono
1	Jätettä

Jokaisen arvion alussa on infolaatikko ja kuva joko elokuvan julisteesta tai videojulkaisun kannesta, pääsääntöisesti jälkimmäisestä. Lisäksi olen käyttänyt arvioiden ohessa seuraavanlaisia symboleita tarpeen mukaan:

Tämä symboli tarkoittaa, että arviotekstissä on käytetty poliittisesti epäkorrekteja ilmaisuja, joista on mahdollista triggeröityä. Etenkin nuorten lukijoiden kannattaa varoa.

Tämä symboli tarkoittaa, että arviotekstissä avataan elokuvan tapahtumia niin yksityiskohtaisesti, että se saatetaan kokea spoilaamisena. Jos et ole nähnyt elokuvaa, varo.

Koska tämänkertaiseen kirjaan osui vain yksi 1950-luvun elokuva, yhdistin sen samaan kokonaisuuteen 1960-luvun kanssa. Muuten etenemme kirjassa vuosikymmen kerrallaan. Etenkin 1970-lukuun pureudutaan tällä kertaa laajasti ja perusteellisesti.

Näillä johdantosanoilla, tervetuloa *Cine.Activen* maailmaan, nyt jo neljättä kertaa!

1950- JA 1960-LUVUT

ROMAN HOLIDAY

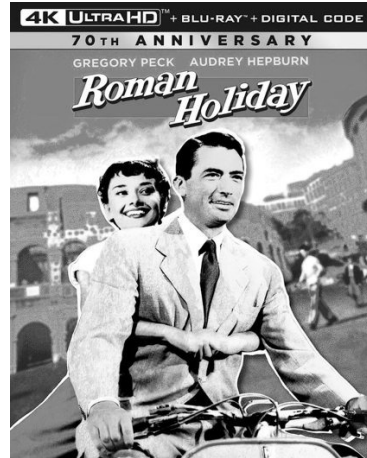
USA 1953

Ohjaus: William Wyler
Pääosissa: Gregory Peck,
Audrey Hepburn, Eddie
Albert

Katsottu: 7.10.2025

Formaatti: Apple TV (4K)

10

Tämäkertainen CineActive lähtee liikkeelle näyttävästi ei ainoastaan yhdellä vaan peräti kahdella kaikkien aikojen parhaista elokuvista, ja molemmilla on vielä sama ohjaaja: **William Wyler**. Kumpikin niistä on myös eräänlainen rakkaustarina, mutta niiden spektrin äärimmäisen kaukaisilta, täysin vastakkaisilta laidoilta.

Urallaan peräti kolme Oscaria parhaasta ohjauksesta voittaneen Wylerin (1902–1981) filmografia oli 1950-luvulle tultaessa jo todella pitkä ja varsin monipuolinenkin. Hän oli siinä vaiheessa jo voittanut kaksi kolmesta ohjaus-Oscaristaan; elokuvista *Mrs. Miniver* (1942) ja *The Best Years of Our Lives* (1946).

Roman Holiday perustui kommunistivainojen aikaan mustalle listalle joutuneen **Dalton Trumbon** tarinaan, jonka takia käsikirjoituskrediitissä jouduttiin käyttämään salanimeä. Trumbon nimi palautettiin elokuvan alkuteksteihin vasta vuonna 2011, jolloin myös hänelle tarkoitettu Oscar ojennettiin hänen leskelleen.

Elokuvan julkaisun aikaan vasta 24-vuotias **Audrey Hepburn** on nimeämättömäksi jäävän maan prinsessa Ann, joka saapuu hektisellä Euroopan kiertueellaan Roomaan. Nuoren naisen päivät on ohjelmoitu täyteen edustustehtäviä, eikä hän vaikuta tyytyväiseltä. On kuin hän ei olisi saanut lainkaan tilaisuutta elää nuoruuttaan, ja se on nyt lipumassa häneltä kokonaan ohitse.

Tilanne johtaa illalla hermoromahdukseen prinsessan huoneessa. Annin lääkäri antaa hänelle rauhoittavia, mutta se ei riitä: huolehti-

joiden poistuttua paikalta tämä pakenee ikkunasta kadulle voidakseen vihdoinkin nähdä tavallisia ihmisiä ja oikeaa elämää.

Tosielämässä 13 vuotta Hepburnia vanhempi **Gregory Peck** (*The Omen*) on amerikkalainen lehtimies Joe Bradley, joka löytää Annin sekavassa tilassa kadunvarren penkiltä, luulee tämän olevan juovuksissa ja yrittää auttaa naisen kotiinsa. Se ei onnistu ja jotta tätä ei pidätettäisi, Joe kokee herrasmiehen velvollisuudekseen tarjota tuntemattomalle kulkijalle yösija.

Seuraavana päivänä Joelle selviää lehtensä toimituksessa vieraan henkilöllisyys ja hän kiirehtii takaisin asunnolleen. Lehtimiehen vaimot ovat heränneet: prinsessa on karannut ja hyvässä lykyssä hän saa tältä yksinoikeudella haastattelun, josta maksetaan avokätisesti. Avukseen hän hälyttää valokuvaajansa Irvingin (**Eddie Albert**).

Seuraa unohtumaton lomapäivä Rooman kaduilla. Rauhoittavien vaikutuksesta selvinnyt Ann haluaa alun perin kiertää Roomaa yksin, mutta Joe järjestää itsensä pian uudelleen tämän seuraan ja lähtee opastamaan prinsessaa ympäri kaupunkia Irvingin napsiessa tästä huomaamattomasti kuvia lehtijuttua varten. Illan tullen tapahtumat kääntyvät romanttiseen suuntaan.

Tämänkertaiseen CineActiveen on osunut yllättävän monta elokuvaa, joiden ensikatselu vaikutti minuun aikanaan kuin puulla päähän lyönti. Tämä on niistä ensimmäinen ja heti seuraavaksi käsittelyvuorossa oleva *The Collector* toinen. *Roman Holiday*n kohdalla järkytys taisi tosin johtua vain siitä että olin hyvin nuori, en ollut vielä nähnyt kovin paljoa elokuvia, enkä osannut kuvitellakaan että romanttisessa ja hyväntuulisessa elokuvassa voisi olla tällainen loppuratkaisu.

Trumbon käsikirjoitus on loistava ja Hepburn on aivan uskomattoman suloinen roolissa, joka toi myös hänelle Oscar-palkinnon. Kolmas palkinto tuli parhaasta puvustuksesta mustavalkoiseen elokuvaan. Prinsessa Annin vapaudenkaipuuseen on helppo samaistua ja kaikki kolme päähenkilöä ovat erittäin sympaattisia. Tällaisen lomapäivän haluaisi mielellään itsekin kokea.

Hepburn osaa myös hienosti näytellä roolihahmonsa tunnetiloja. Samaan ei kykene jäyhiä miehiä yleensäkin tulkitseva Peck, joka on pikemminkin elokuvatahti kuin näyttelijä. Eddie Albertilla on koomisena sidekickinä mahdollisuus revitellä roolissaan eniten.

Kun *Roman Holiday* julkaistiin ensimmäistä kertaa blu-raynä syyskuussa 2020, tarkoitukseni oli ensin tilata tuo levy, mutta sen toimi-

CineActive 4 on päiväkirjamainen kokoelma elävästi ja huumorilla kirjoitettuja elokuva-arvioita, joiden sisältö ja muoto poikkeaa monessa kohdin perinteisestä elokuvakritiikistä. Elokuvan itsensä ohella huomio kiinnittyy myös katsotun tallenteen tekniseen laatuun. Kirja jatkaa puhtaasti kotiteatterielämyksiin keskittyvien CineActive -elokuvapäiväkirjojen sarjaa. Tässä sen neljännessä teoksessa käsitellään uutuuksien ohella laajasti 1970-luvun elokuvaa.

BoD

